

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**WILLIAM SHAKESPEARE'IN JULIUS CAESAR
OYUNUNDAKİ ANTONIUS KARAKTERİNİN
STANİSLAVSKİ OYUNCULUK YÖNTEMİYLE
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

MUHARREM UĞURLU

İSTANBUL, 2013

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLERİ OYUNCULUK YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**WILLIAM SHAKESPEARE'IN JULIUS CAESAR
OYUNUNDAKİ ANTONIUS KARAKTERİNİN
STANİSLAVSKİ OYUNCULUK YÖNTEMİYLE
İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

MUHARREM UĞURLU

Tez Danışmanı: ÖĞR.GÖR.ZURAB SIKHARULADZE

İSTANBUL, 2013

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLERİ OYUNCULUK

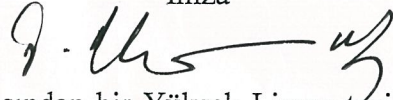
Tezin Adı: **William Shakespeare'in Julius Cesezar Eserindeki Antonius Karakterinin Konstantin Stanislavski Yöntemine Göre İncelemesi**
Öğrencinin Adı Soyadı: Muharrem Uğurlu
Tez Savunma Tarihi: 05.2013

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu Enstitümüz tarafından onaylanmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Burak KÜNTAY
Enstitü Müdürü
İmza

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğunu onaylarım.

Öğr. Gör., Zurab SIKHARULIDZE
İleri Oyunculuk Program Koordinatörü
İmza

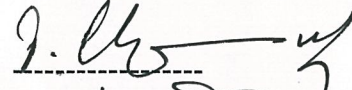

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

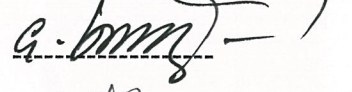
Jüri Üyeleri

İmzalar

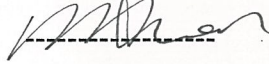
Tez Danışmanı Öğr. Gör. Zurab SIKHARULIDZE

Üye Öğr. Gör. Tamar KHORAVA

Üye Prof.Dr. Melih Zafer ARICAN

TEŞEKKÜR

İki yıllık yolculuğumda kendisinden çok Şey öğrendiğim “verilmiş ortamda ben olsaydım” Cümlesini her ders duyduğum ,oyunculuk anlayışında yeni bir bakış açısı kazanmamı sağlayan Hocam Zurab SIKHARULIDZE ‘ye; Şiir söylereken ve oyun oynarken sözcüklerin ne kadar değerli olduğunu gösteren, derslerine “hoş geldin paŐa” karşılamaŐı ile baŐladıđım, sözcüklerin diline en çok yakıŐtıđı değerli hocam Ali DÜŐENKALKAR’a; Piyonosunun başına toplandığımızda bizimle çocuk Őarkılarını keyifle söyleyen ve söyleten güzel hocam Tamar KHORAVA’ya; Bu büyülü serüvende birlikte yolculuk ettiğim, Sahne ve sınıf arkadaşlarım Petek KIRBOĞA, Faruk BARMAN, Firdevs MANGLAY, Aziz ASLAN, Cansu DİKTAŐ, Ecem ARICAN, Deniz YEŐİL MAVİ, Ela Rümeysa CEBECİ, Burcu KARA, Arzu ORUÇ, Aslı AYBARS, Nurseli TIRIŐKAN ve Emre CANPOLAT’a; Varlıklarından her zaman mutlu olduğum sevgili annem ve sevgili babam’a bana kattığı her değer ve anlam için teşekkür ediyorum.

ÖZET

WILLIAM SHAKSPARE'IN JULIUS CASEAR OYUNUNDAKİ ANTONIUS KARAKTERİNİN STANİSLAVSKİ OYUNCULUK YÖNTEMİNE GÖRE İNCELENMESİ

Muharrem Uğurlu

İleri oyunculuk

Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Zurab SIKHARULIDZE

Mayıs 2013, 27

Bu çalışma da, aslında insanlık tarihi boyunca insanın aradığı üç sorunun cevabını oyunculuk çerçevesi içerisinde bulmaya çalışacağız “ne yapıyorum, nasıl yapıyorum, ne için yapıyorum” bu üç soru Stanislavski'nin oyunculuk yönteminin ana temalarını içerir. Oyunculuk çalışmalarına bambaşka bir bakış açısı kazandıran Stanislavski bilenenin aksine ‘yapmak’ değil ‘olmak’ arasında ki ince çizgiyi net bir biçimde ortaya koymuştur. Oyuncu sahne de her defasında Yeniden ‘o’ olma durumunu yaşamalıdır. İşte bu çalışma boyunca; bir aktörün sahnede rolü yaşaması için sırasıyla yapması gerekenleri göreceğiz. Nedir bunlar? Rolün eylem incelemesi, sihirli eğerler aracılığıyla doğru soruları sormak. Rolün temelini oluşturan duyguları ‘kendinde’ keşfetme. Rolün çizgisi içerisinde ‘kendinde’ bulduklarını eyleme dökmek. Bu aşamalar çalışma boyunca William Shakespeare'in Julius Casear oyunundaki ‘Antonius’ karakteri üzerinde uygulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Julius Casear, Stanislavski, Oyunculuk

ABSTRACT

STUDY ON STANISLAVSKI'S SYSTEM FOR THE ROLE " ANTONIUS" OF THE PLAY "JULIUS CESEAR" WRITTEN BY WILLIAM SHAKSPEARE

Muahrrem Uğurlu

THE GR.SCHOOL OF SOC.SCIENCES
ADVANCED ACTING

Thesis Supervisor: Öğr.Gör. Zurab SIKHARULIDZE
May 2013 , 27

In this thesis, we will try and look for answers to the three questions ("What am I doing, How am I doing, Why Am I doing") that the humankind has been seeking to answer ever since it's existence. This three question essentially are the key components to Stanislavski's acting techniques. Stanislavski's attitude towards the thin line of the difference between 'doing' and 'happening' have contributed tremendously to acting techniques. The Act always have to contain and make up for 'That'. Throughout this thesis; we will witness what measures an actor can take to live and carry the character he is representing. These could be referred to as, certain actions the role contains, asking the right questions using magical objects and key element is to feel the passion that shapes the act in one's self. The importance of the role consists of acting and contributing from personal aspects. This thesis will evaluate these steps explained to William Shakespear's 'Antonius' character in the 'Julius Casear' act.

Keywords: Julius Casear, Stanislavski, Acting

İÇİNDEKİLER

1.GİRİŞ.....	1
2. EDEBİ TAHLİL.....	2
2.1 YAZARIN HAYATI.....	2
2.1.1 Yazarın Eserleri.....	3
2.2 YAZARIN ve ESERİN DÖNEMİ.....	8
2.3 JULIUS CASEAR ESERİ HAKKINDA.....	10
2.4 ESERİN FABELİ.....	14
2.5 ESERİN İDEASI.....	14
2.6 ESERİN TÜRÜ	14
2.7 ESERİN TEMASI	14
2.8 ESERİN ANA ÇATIŞMASI	14
3. KONSTANTIN STANİSLAVSKİ	19
4. AKTÖRÜN ROL ÜSTÜNDEKİ ÇALIŞMASI	22
4.1 ROLÜN İSTEĞİ VE ÜSTÜN AMACI	22
4.2 KARAKTERİN İNCELENMESİ	22
4.3 ANTONIUS KARAKTERİNİN ÖZGEÇMİŞİ	22
4.4 ANTONIUSUN HALKA SESLENİŞİ	24
SONUÇ	26
KAYNAKÇA.....	27

1.GİRİŞ

İnsanı anlatan sanattır Tiyatro, temeli insandır. Tiyatronun en önemli unsuru olan oyunculuğu inceliyoruz bu çalışmamızda. Stanislavski'nin "sihirli eğer" inden yola çıkarak. Basitten yola çıkıyoruz incelememizde; "Eğer ben olsaydım ne yapardım ?" sorusunun yanıtı götürüyor bizi gitmek istediğimiz yere. Birşeyleri varmış gibi inanmadan oynamak değil, Tüm duyguları coşku belleği"mizde hatırlayıp eyleme dökerek oynamaktan bahsediyoruz. Bunu tarihin önemli Suikastini kendine özgü anlatımıyla yazan William Shakepeare'ın Julias Ssezar eserinin Antonius karakteri üstünden yapıyor olacağız.

2.EDEBİ TAHLİL

2.1 YAZARIN HAYATI

23 Nisan 1564'te Stratford-Upon-Avon'da doğan Shakespeare'in yaşamı hakkında bildiklerimi kilise, mahkeme ve tapu kayıtları gibi resmi belgelerle çağdaşlarının onun kişiliği ve eserleri hakkında yazdıklarına dayanır. Hali vakti yerinde bir esnaf olan, aynı zamanda yerel yönetimde sulh hakimliği ve belediye başkanlığı gibi önemli görevler üstlenen John Shakespeare'in üçüncü çocuğu ve en büyük oğludur. Babasının maddi durumu daha sonraki yıllarda bozulsa da Shakespeare'in diğer eşraf çocukları gibi ilkokuldan sonra eğitim dili Latince olan Kings New School aldı ortaöğretim okuluna devam ettiğine burada Roma Edebiyatının klasikleriyle tanıştığına kesin gözüyle bakabiliriz. Üniversiteye gitmeyen Shakespeare'in Latincesinin düzeyine tam olarak bilemediğimizden kaynak olarak kullandığı bazı eserleri asıllarından mı, yoksa çevirilerinden mi okuduğu hakkında bir şey söyleyemiyoruz. 1582'de on sekiz yaşındayken kendisinden sekiz yaş büyük Anne Hathaway ile evlenen Shakespeare'in bu evlilikten üç çocuğu olmuş ancak oğlu Hamnet'i 1596'da kaybetmiştir.1585 yılı ile 1590'ların başı arasındaki yaşamı hakkında elimizde güvenilir bilgi yok. Ancak Shakespeare'in bu yıllar içinde Londra'ya gelip aktör ve oyun yazarı olarak tiyatroculuk mesleğine başladığını ve kısa zamanda ün kazandığını biliyoruz. Londra'da yaşadığı yıllarda Stratford ve ailesiyle ilişkisini düzenli olarak sürdüren Shakespeare'in profesyonel yaşamı çok yoğun geçmiş. Soneleri("Sonnets") , konularını klasik mitolojiden alan iki uzun öyküsel şiiri ("Venus and Adonis" ve "The Rape of Lucrece") ve oyunlarıyla tanınan kumpanyasının altı ortağından biriydi. Eline geçen paranın önemli bir kısmıyla emlak satın almış ve bu yatırımlar sayesinde 1610'da Stratford'a oldukça varlıklı bir kişi olarak dönmüştür.İşleriyle ilgili olarak ara sıra Londra'ya gitse de yaşamının son dönemini Stratford' da geçiren Shakespeare 23 Nisan 1616'da ölür. Stratford'luların bu ünlü hemşerilerinin onuruna yaptırıp kiliseye koydukları anıtta, adının Sokrates ve Vergilius'la birlikte anılması dikkat çekicidir.

2.1.1 Yazarın Eserleri

Shakespeare'ın kayıtlı ilk eserleri, tarihsel drama rağbeti süresince 1590'ların başında yazdığı III. Richard ve üç bölümlük VI. Henry'dir. Shakespeare'ın oyunlarının tarihini belirlemek zordur. Titus Andronicus, Yanlışlıklar komedisi, Hırçın Kız ve Veronalı İki Centilmen'in Shakespeare'ın ilk dönemine ait olabileceğini göstermektedir. Raphael Holinshed'in 1587 İngiltere, İskoçya ve İrlanda Tarihleri basımında oldukça yer tutan ilk tarihi oyunları, zayıf yada yozlaşmış bir kuralın yıkıcı sonuçlarını dramtize eder ve Tudor Hanedanı'nın kökenleri için bir aklama olarak yorumlanmıştır. İlk oyunları Thomas Kyd ve Christopher Marlowe başta olmak üzere diğer Elizabeth dönemi oyun yazarlarından, orta çağ dramasının geleneklerinden ve Seneca'dan etkilenmiştir. Yanlışlıklar Komedisi klasik modellere de dayanır; ama Hırçın Kız için hiçbir kaynak bulunamamıştır. Yine de aynı isimli başka bir oyunla bağlantılıdır ve bir halk hikayesinden türetilmiş olabilir. Tecavüzü kabul ettiği görülen iki arkadaşın olduğu Veronalı İki Centilmen gibi, bir kadının bağımsız ruhunun bir erkek tarafından evcilleştirildiği Hırçın'ın öyküsü, bazen modern eleştirmen ve yönetmenleri rahatsız eder. Shakespeare'ın sıkı bir olaylar dizisi ve belirgin komik sekanslar içeren ilk klasik ve İtalyan tarzı komedileri, 1950'lerin ortasından yerini en büyük komedilerinin romantik havasına bıraktı. Bir Yaz gecesi Rüyası romantizmin, peri büyülerinin ve komik kaba sahnelerin nükteli bir karışımıdır. Shakespeare'ın bir sonraki komedisi aynı derecede romantik olan Venedik Taciri'dir. Kindar bi Yahudi olan Tefeci shylock'un, Elizabeth dönemi zihniyetini yansıtan ama modern izleyiciye uygunsuz görünebilecek betimlemesini içerir. Kuru Gürültü'nün nüktesi ve kelime oyunu, Size Nasıl Geliyorsa'nın etkileyici kırsal dekoru ve Onikinci Gece'nin enerjik Cümbüşü, Shakespeare'ın büyük komedi serisini tamamlar. Neredeyse tamamı manzum şekilde yazılan lirik tarzdaki II. Richard'dan sonra, 1590 sonlarındaki tarihi oyunlarında (IV. Henry, Bölüm 1 ve Bölüm 2, V. Henry) Shakespeare nesir komedi ortaya koydu. Komik ve ciddi, nesir ve şiir sahneler arasında ustalıklarla geçiş yaparken ve olgun çalışmalarının öykü çeşitliliğine ulaşırken, karakterleri daha karışık ve hassas bir hale geldi.

Bu dönem iki trajediyle başlar ve sonlanır: cinsellikle yüklü gençlik aşk ve ölümün ünlü romantik trajedisi Romeo ve Juliet; ve dramın yeni bir türünü tanıtan—Plutarkhos'un eseri Paralel Yaşamlar'ın 1579 Thomas North çevirisine dayalı—Julius Caesar. 17. yüzyılın başlarında, Shakespeare "problem oyunları" olarak anılan Kısasa Kısas, Troilus ve Cressida, Sonu İyi biterse ve en iyi bilinen trajedilerinden birkaçını yazdı. Pek çok eleştirmen Shakespeare'in en iyi trajedilerinin sanatının doruk noktasını temsil ettiğine inanır. Shakespeare'in en ünlü trajedilerinden biri olan Hamlet'in hayalî kahramanı, özellikle "Olmak ya da olmamak; bütün mesele bu" şeklinde başlayan ünlü tiradı ile, büyük olasılıkla diğer bütün Shakespeare karakterlerinden daha fazla tartışıldı. Ölümcül kusuru tereddüt olan içe dönük Hamlet'in aksine, sonraki trajediler olan Othello ve Kral Lear'ın kahramanlarının sonunu getiren hızlı karar hatalarıdır. Shakespeare trajedilerinin olaylar dizisi sıklıkla, düzeni altüst eden ve kahramanla sevdiklerini yıkan bu tür ölümcül hata veya kusurlar üzerinde döner. Othello'da, kötü adam Iago Othello'nun cinsel kıskançlığını, onu seven karısını öldürdüğü noktaya sürükler.

Kral Lear'da, yaşlı kral güçlerinden vazgeçerek trajik hatayı yapar, böylelikle Gloucester Kontuna yapılan işkenceye ve kör edilmesine, *Lear*'ın en küçük kızı Cordelia'nın ise cinayetine yol açan olayları başlatır. Eleştirmen Frank Kermode'a göre, "oyun ne iyi karakterlerine ne de izleyicilerine zulmünden hiçbir rahatlama sunmaz". Shakespeare trajedilerinin en kısası ve yoğunu olan *Macbeth*'te adil kralı öldürmek ve tahtı ele geçirmek için, kontrol edilemez bir hırs Macbeth'i ve karısı Lady Machbeth'i, ancak kendi suçluluk duyguları onları da yok edinceye kadar kıskırtır. Bu oyunda, Shakespeare trajik yapıya doğüstü bir öge ekler. Son önemli oyunları olan *Antoniüs ve Kleopatra* ve *Coriolanus*, Shakespeare'in en güzel şiirlerinden bazılarını içerir, şair ve eleştirmen T. S. Eliot tarafından Shakespeare'in en başarılı trajedileri sayılmaktadır. Son döneminde, Shakespeare drama ya da trajikomediyeye yöneldi ve işbirliğiyle yazdığı Perikles, Sur Prensi'nin yanısıra üç önemli oyunu daha tamamladı. *Cymbeline*, *Kış Masalı* ve *Fırtına*.

Bir Yaz Gecesi Rüyası (oyun): Bir büyü ve yanlışlıklar komedisidir. Atina yakınlarındaki bir koruda yollarını şaşırarak dört sevgili, Periler Kralı Oberon ile kavgacı hizmetkârı Puck'ın büyüüne kapılırlar. Kentten bir grup işçi de, gözden uzak bir yerde oyunlarını prova etmek için koruya gelir. Onlar da perilere katılırlar ve ortaya bir sürü karışıklık ve komik durum çıkar. Sonunda her şey düzelse de, en komik sahne işçilerin Dük Theseus'un düğün şöleninde oyunlarını oynadıkları sahnedir.

Onikinci Gece (oyun): Yine bir yanlışlıklar komedisidir. Kadın kahraman Viola ve onun ikiz kardeşinin gemisi yabancı bir ülkenin açıklarında batar. Erkek kılığında giren ve "Cesario" adını alan Viola, ülkenin yöneticisi Dük Orsinonun hizmetine girer. Bu arada kaybolan erkek kardeş de yardım sever deniciyle kardeşini aramaktadır. Erkek kılığındaiken Dük'e aşık olur. Orsino'nun aşık olduğu zengin Kontes Olivia da "Cesario"ya tutulunca durum karışır.

Romeo ve Juliet (oyun): Romeo ve Juliet birbirine kan davası olan iki ailenin çocuklarıdır. Asla kabul edilemeyecek bir şey yapmışlar ve birbirlerine aşık olmuşlardır. Bu oyun Shakespeare'in yazdığı en büyük trajedilerden biridir ve sonunda Juliet istemediği başka bir adamdan kurtulabilmek için etkisi bir süre sonra geçen bir zehir içer. Romeo ise Juliet uyanmadan önce onu görüp ölü sandığından o da gerçek zehiri içer ve ölür. Bundan bir süre sonra uyanan Juliet ise Romeo'nun öldüğünü görünce dayanamaz ve Romeo'nun hançerini kendisine saplar.

Kral Lear (oyun): Shakespeare'in iyi evlat-kötü evlat olaylarını 2 ayrı hikâyede işlediği oyunudur.

Macbeth (oyun): Macbeth, William Shakespeare'in en kısası olmasının yanında en önemli trajedilerinden biridir. Tüm dünyadaki hem profesyonel hem de amatör tiyatrolar tarafından sıkça sahneye konulur. Oyunun bir kısmı Raphael Holinshed'in ve İskoç filozof Hector Boece'nin İskoç Kralı Mac Bethad (Macbeth) hakkında yazdıklarına dayanır. Macbeth'in hikâyesi, genellikle güç düşkünlüğü ve arkadaşlara ihanet konularında örnek bir hikâye olarak gösterilir. Macbeth, çizgi romana uyarlanmış eserlerdendir.

Hamlet (oyun): Hamlet'te, babası öldükten sonra annesiyle evlenen amcasının babasını öldürdüğünü öğrenen Danimarka Prensi Hamlet derin bir acıya kapılarak öç almaya karar verirse de, bunu bir türlü gerçekleştiremez. Hamlet'in oyun boyunca tek arzusu babasının öcünü almaktır. Sürekli planlar yapar fakat kendi iç çekişmesinden dolayı buna bir türlü ulaşamaz. Bu plan uğruna eline geçen fırsatları da değerlendiremez. Hamlet'in babasının katili olan Kral Claudius onu öldürmek istediğini anlar ve o da Hamlet'i ülkeden İngiltere'ye göndermeye karar verir. Öcünü almak için tekrar dönen Hamlet'e karşı, kendini tehlikede hisseden Claudius, Laertesle bir olup Hamlet'i öldürmeye karar verir. Oyunun sonunda Hamlet; Claudius, Gertrude ve Laertes ölür.

Antonius ve Kleopatra (oyun) :Tutkulu bir aşkı ve tarihsel olayları veren bu tragedyanın tarihi mi aşkı mı birinci plana aldığı hep tartışılır. Mısır'la özdeşleşen Kleopatra'nın Antonius tutkusu, Roma imparatorluğu içindeki karışıklıklar, Antonius'un Kleopatra'dan hem uzaklaşmak istemesi (belki de bunun için Sezar'ın kız kardeşiyle evlenmesi) hem de her seferinde ona koşması, iki yetişkin insanın birbirlerini vazgeçilmez kılıp aşkı acılarıyla, saplantılarıyla yaşamaları. Antonius ve Kleopatra aşkın başyapıtlarındandır..

Othello (oyun) :Othello Venedik'te yaşayan Mağripli zeki bir askerdir. Mağripli, Desdemona adında, olağanüstü bir güzelliğe sahip olan bir kadınla evlenir. Oyun, Othello'nun Kıbrıs'a, Osmanlı ile yapılacak olan savaşta görev almaya gitmesiyle şekillenmeye başlar. Othello'nun, emir eri olan Iago adındaki hırslı ve mevki düşkünü asker tarafından kandırılmasıyla karısı Desdemona'yı boğarak öldürmesi ve ardından Iago'nun tüm sinsî planlarının ortaya çıkmasıyla sonuçlanır.

Titus Andronicus (oyun) :Romalı komutan Titus ve ona düşman olan kraliçe arasında geçen trajediyi anlatır. Kraliçenin yaptığı kötülöklere karşı Titus'un sabrı ve intikam aşkı etkileyicidir.

III. Richard (oyun) :Bunlardan ilki, rakiplerine ve düşmanlarına acımasız davranan kötü ruhlu ve kambur Kral III. Richard'ı anlatan III. Richard'dır. Kurbanları arasında Londra Kulesi'nde öldürölen iki genç prens de vardır.

Yaşamını yitirdiği Bosworth Field çarpışmasından bir gece önce prenslerin ve öteki kurbanlarının hayaletleri uykusunda Richard'a görünür. Tarihsel oyunlarından bazıları bir dizi oluşturur: II. Richard'ın Trajedisi, IV. Henry, Bölüm 1, IV. Henry, Bölüm 2 ile V. Henry bir dörtlü dizidir. II. Richard'ın Trajedisiinde bir güçsüz kral tahtından vazgeçerek tacını IV. Henry adını alan Henry Bolingbroke'a bırakır. IV. Henry, Bölüm 1 ve IV. Henry, Bölüm 2 yeni kralın yönetimi sırasında sorunlar ve ayaklanmalar baş gösterir; bu sırada kralın öz oğlu Prens Hal avare ve savurgan bir yaşam sürer. Ama babasının ölümüyle tahta geçerek V. Henry adını alan Prens Halin döneminde düzen yeniden kurulur. VI. Henry'nin orduları Fransa'da büyük zafer kazanır. Henry'nin Fransız prensesiyle evlenmesi her iki ülkeye de barış getirir. başkası çok üzülürken o hep sevinçlidir.

Julius Caesar (oyun) :Shakespeare'in, konularını Eski Yunan ve Roma tarihinden alan oyunlarından en ünlüsü ise Julius Caesar'dır. Bu oyunda dürüst ve erdemli bir kişiliği olan Brutus, Jül Sezar'ın kendisini Roma imparatoru ilan etmesini önlemek amacıyla, arkadaşlarıyla birlik olup çok sevdiği Jül Sezar'ı özgürlük adına öldürür. Ama bunun cumhuriyetin yok olmasını önleyememesi üzerine de kendi canına kıyar.

Kış Masalı (oyun) :Bu oyunlardan biri olan Kış Masalı'nda, Leontes adlı bir kral hiçbir neden yokken karısı Hermione'yi kıskanır, karısıyla tüm ilişkisini keser ve bebek yaşındaki Perdita adlı kızının yabani hayvanlara yem olsun diye ıssız bir yere bırakılmasını emreder. Perdita'yı bir çoban kurtarır ve büyütür. Sonunda kız, babasına geri döner. Kralın uzun yıllar boyunca pişmanlıkla andığı ve öldü diye yas tuttuğu Hermione de geri döner, böylece sonunda geçmişin hataları bağışlanır.

2.2 YAZARIN VE ESERİN DÖNEMİ

Shakespeare'in Londra'ya gidip meslek yaşamına başladığı yıllarda İngiltere'de oldukça canlı bir tiyatro ortamı yeşermişti bile. Gerek şiir gerek düzyazıyla yazılmış oyunlar gezginci tiyatro kumpanyaları tarafından tiyatro oynamaya elverişli her türlü açık ve kapalı mekânda sergilenmekteydi. Asıl amacı oyun sahnelemek olan ilk yapının 1576 yılında James Burbage tarafından inşa edilen ve "Tiyatro "adını taşıyan bina olduğu sanılıyor. Bu tarihlerde Londra Belediyesi şehir merkezinde ve yerleşimin yoğun olduğu mahallelerde tiyatro yapımına izin vermediğinden, tüm tiyatrolar bir bölgeye toplanmıştı.Elizabeth döneminin ilk tiyatroları genelde daire izlenimi veren sekizgen biçiminde, ahşap çatısı kısmen açık mekânlardı. Bugünlerden farklı olarak, izleyicilerin arasına doğru uzanan yüksek bir platform şeklindeki sahne perdesizdi. Üzeri kapalı olan platform-sahnenin tavanı "gökyüzü", altındaki kısım ise "cehennem" işlevi görüyordu. Şeytanlar, hayaletler ve kötü ruhların "cehennemle dünya" arasında gidiş gelişleri sahne zeminindeki kapak açılarak sağlanırdı. Sahnenin hemen arkasındaki iki veya üç katlı. Balkonlu bölüm sahne efektleri için kullanılan malzemeyi, müzisyenlerin bulunduğu mekanı ve aktörlerin bekleme odasını barındırıyordu. Aktörel sahneye sağ ve sol taraftaki, üzeri perdeyle örtülü kapılardan girerlerdi. Açık çatılı tiyatrolarda oyun hiç ara verilmeden, baştan sona kadar oynanırdı. Üç kattan oluşan ve sahneyi çevreleyen izleyici sıraları bugünkü ölçülere göre dar ve rahatsızdı. En ucuz biletlerden alanlar sahnenin etrafında durup oyunu ayakta seyrederek ve yağmur serpiştirdiğinde ıslanırlardı. Sahne gibi, izleyici sıralarının da üzeri çatıyla örtülüydü. Oyun sırasında izleyiciler arasında dolaşan satıcılardan meyve fıstık gibi şeyler alıp yemek, oyunculara laf atmak yergiyi ıslıkla, beğeniyi ise gürültülü alkışlarla ifade etmek addetti.

2.2.1 Sanat

Sanat Elizabeth dönemi Christopher Marlowe, William Shakespeare, Ben Jonson gibi oyun yazarlarının en verimli çağlarını yaşadığı İngiliz dramasının altın çağıdır. Avrupa'nın Rönesans dönemi tiyatrosunun doruğunu oluşturan Elizabeth dönemi İngiliz Tiyatrosu'nun siyasal-tarihsel olarak belirleyici, toplumsal-ekonomik, kültürel-sanatsal şunlardır:

1. Aristokrat düzen, güç, çıkar ve değerleri ile erken burjuva düzen, güç, çıkar ve değerleri arasında bir uzlaşmanın, geçici bir dengenin kurulması sonunda saray ile halk arasında ulusal birlik ve bütünlüğün kurulmuş olması.

2. Feodal üretimin yerini erken kapitalist imalatçı üretimin alması, sermaye birikimine dayalı toplumsal-ekonomik gelişme, erken kapitalist ekonominin açtığı ticari olanaklar ve dış pazarlara açılma sonunda uluslararası ticaretin gelişmesi, toplumsal çok katmanlılık ve çelişkin yapısal birlik. 3. çok yönlü kültürel zenginleşme, geç-antikçağ tiyatrosuna, tarihine, edebiyatına ve felsefeye ilginin artması, Hıristiyan ideolojisinin sorgulanmaya başlaması, ortaçağ oyun biçimlerinin(lonca oyunları, tansık oyunu, ibret oyunu, ara oyunlar) yanında Rönesans'ın sanat biçimlerinin(pastoral oyun, hümanist oyun, Rönesans öyküsü, halk tiyatrosu) Özümsemesi ve de dünya edebiyat kültürüne egemen, üniversitede yetişmiş, yaratıcı genç bir yazar kuşağının (Lyly,Kyd,Peele,Grene,Marlowe,Shakespeare,Jonson,Beaumont,Fletcher,Webster,Tourneur,Massinger,Middleton,Marston,Ford,Chapman, Dekker, Heywood, Shirley) yetişmiş

olmasıdır. Bu kültürel çoğulluk ve zenginlik ,drama sanatında da çoğulluğa ve zenginleşmeye yol açmış; erken burjuvanın evrenselliğe açık coşkunluk duygusu ve iyimserliği yanı sıra, bireyselleşme sürecinde bir anlatımı olmak üzere ,karakter komedyası ve karakter tragedyası türleri ile sınıfsal uzlaşmanın bir anlatımı olarak tragikomedya ortaya çıkmış :halkın ulusal bilincini olgunlaştıran tarihi oyunları yazılmaya başlanmıştır. Bu sanatsal çoğunluğunun bir başka yansıması da oyun yapısında kendini ortaya koymuş: Elizabeth dönemi oyunları, açık biçim özelliğiyle kapalı biçim özelliklerinin uyumlu tarzda bir araya gelerek, özgün bir dramatik yapı oluşturdukları oyunlar olmuştur. Buna koşuk biçimde oyun dili de esnek ve sanatlı bir koşuk düzyazı olarak zenginlik göstermiştir. Elizabeth dönemi İngiliz tiyatrosu genelde iki evreye ayrılabilir :geleneksel değerler ile yeni ekonomik değerler arasındaki çelişkinin henüz su yüzüne çıkmamış olduğu ilk evrede ,her şeyi değiştirebileceğine ve talihin dönebileceğine kayıtsız kalan insanın tragedyası, romantik dramaları verilirken

(Marlowe,Shakespeare): Marlowe’la birlikte burjuvalaşma sürecinin kendine duyurmaya başlamasıyla, gerçek çelişmeleri barındıran tragedyalar ortaya çıkmış: paranın tüm değerleri tersine çeviren gücünün topluma egemen olmasıyla, karşıt değerlerin sorguya çekildiği kuşkuculuk ve karamsarlığın baş gösterdiği eleştiri duygusunun yer aldığı ikinci evreye girilmiştir (Shakespeare’ in olgunluk dönemi). 17.yüzyılın başındaysa, kapitalizm İngiltere’de gelişmesi sonunda ,gündelik yaşamada yansıyan sorunlar ele alınmaya, geleneksel biçimlerden uzaklaşmadan, ahlak ölçütleriyle yargılanmaya başlamıştır (Jonson, Middleton, Dekker,Heywood). Ulusal olduğu kadar, çok yönlü ve gerçekçi bir halk tiyatrosu niteliğini taşımış olan Elizabeth dönemi İngiliz Tiyatrosu’nda yalnızca drama sanatı değil ama onunla bütünleşmiş olan tiyatro sanatı da gelişme göstermiştir;

Elizabeth dönemi tiyatrosu halkla bütünleşen bir tiyatro olmuştur. Bu dönemde, ilk tiyatro yapısı, the Theater, oyuncu Burbage tarafından(Püritanların baskılarından kurtulmak için) Londra dışında 1576’da kurulmuştur. Elizabeth dönemimin öbür ünlü tiyatro yapılarıysa şunlardır: Globe Theater(1599),RoseTheater(1587),Fortune Theatre(1600),Blackgairs Theater(1576). Elizabeth dönemi tiyatrolarının kendine özgü bir yapısı vardır. Halkın gündelik yaşamına, açık havada oynamaya elverişli yapılan bu tiyatro yapıları, sekizgen ya da silindirik biçimdeydi ortası ve üstü açıktı; bu içi boş alanın çevresinde üç katlı(200-3000 kişilik)izleyici yerleri, galeriler vardı. Ön sahne, üç kapı ile içeriye uzanıyor ve iç sahneye geçiliyordu savaş alanı, sokak, orman, taht odası gibi yerler ön sahnede geçerken, yatak odası, ev girişi-çıkışları ve bahçe gibi yerler için iç sahne kullanılıyordu. Ön sahnenin üstündeki balkon üst sahneydi ve sur, kale, balkon, tepe gibi yerler için kullanılıyordu. Perdelerle örtülü ve odaları olan galerinin bir üstündeki çatı ,oyun yeri olmaktan çok gözcü kulesi, kale burcu ve çalgıcıların yeri olarak kullanılıyor, cennet yerine de geçiyordu. Ön sahnenin bir de yer kapağı vardı; buradan hayaletler çıkıyor ya da mezar sahneleri için kullanılıyordu. Sahne duvarının arkasında oyuncuların giyesilerini değiştirdikleri odalar vardı, onun üstünde de sahne makineleri bulunuyordu. Oyunlar gün içinde (öğleden sonra saat 2:00 da) oynanıyordu ve bütün oyuncular erkekti.

Oyuncu toplulukları (Admiral's Men Chamberlain's Men) saray ve soyluların koruması altındaydı; yüksek bir görevli(şenlikçibaşı), tiyatroların etkinliklerinden ve oyunların sansürlerinden sorumluydu. Oyun yazarları tiyatro topluluklarıyla birlikte çalışıyorlardı; tiyatro topluluklarının kendi yazarları vardı. Başlıca tiyatro işletmecisi ise, Rose Theatre ile Fortune Theatre kurmuş olan P.Henslow'du. Elizabeth dönemi İngiliz tiyatrosu (drama sanatı), daha sonraki tüm İngiliz drama sanatını olduğu kadar, Avrupa drama sanatını da derinden etkilemiştir.

2.3 JULIUS CESEAR ESERİ HAKKINDA

Julius Cesezar adlı trajedi genel hatlarıyla herkesçe bilinen tarihin en ünlü suikastini ele alır. Ancak olayın kahramanlarını pek de aşina olmadığımız yönleriyle buluruz karşımızda. Sezar ve Brutus gibi iki tarihsel kişiliği sadece kamusal platformdaki davranışlarıyla değil özel yaşamlarından kesitler vererek, düşüncelerinin içine girerek yeniden kurgulayan Shakespeare olayları ve kişileri önceden bilmemizden kaynaklanan beklentileri sorgulamamıza neden olur. Oyun ilerledikçe bir yandan Brutus'un kişisel trajedisinin, diğer yandan politik güç, siyasal düzen, adalet, bireysel ve toplumsal ahlaka dair bir tartışmanın ortasında buluruz kendimizi. Hala geçerliliğini koruyan bu tartışmada sadece Kraliçe I Elizabeth döneminin politik kaygıları değil, bugünün sorunları da yankı bulur. I Elizabeth'in kırk beş yıl süren yönetiminin sonlarında, giderek sorunlu bir İngiltere'de kaleme alınan oyunun arka planında yaşlı hükümdarın veliaht tayin etmemesinden kaynaklanan belirsizlik bu yana sıra Essex kontunun kraliçeye karşı düzenlediği başarısız suikast girişiminin yarattığı tedirgin hava vardır. *The Tragedy of Julius Cesezar* aslında Brutus'un ve Roma'nın trajedisi olsa da Sezar baştan sona her şeye hakim gibidir. Üçüncü perdenin ilk sahnesinde gerçekleşen ölümden sonra bile tıpkı yaşamında olduğu gibi güçlüdür sanki. Sezar'ın gölgesi oyunun sonuna dek olayları etkilemeye, Roma'nın ve romalıların kaderini yönlendirmeyi devam eder. Yle ki Brutus en sonunda her şeyi kaybetmesini Sezar'a bağlayacaktır:

Ah Julius Cesezar, hala ayaktasın sen

Ruhun dolaşıyor aramızda; kılıçlarımızı

Kendi ciğerimize saplatıyor bize !

(V.iii.106-108)

Shakespeare'in Jül Sezar'ı hem tanrısal ölçekte görkemli, hem de insani zaafı olan bi kişidir. Büyüklüğü, gücü, kazandığı zaferler, dost düşman herkes tarafından kabul görür. Roma'nın güçlü adamı buyurgan ve kibirlidir:

Bunca kıvılcımlar donatıyor gökyüzü,

Hepsi ateş alev, hepsi pırıl pırıl,

Ama bir teki var ki Yalnız hep yerinde duran.

Dünyamızda böyle: İnsan Dolu Dünyamız da;

Hepsinin eti kemiği var, kanı var, canı var.

Ama bir tek insan var benim bildiğim

Sarsılmaz, yerinden oynatılmaz,

İşte o insan da benim.

(III.i. 73-80)

Cesur ve güçlü imajının üstünde titreyen Sezar, bu imaj zedelenmesin diye karısı Calpurnian'ın falcıların ve kahinin uyarılarına aldırmayarak Kapitol'e dolayısıyla ölüme gitmekte ısrar eder:

Beni kuşatan tehlikeler

Arkamdan bakmışlardır bana yalnız:

Yüz yüze gelince Caesar'la

Dağılıp gider hepsi.

Belanın ta kendisi

Bilir, çok iyi bilir ki Caesar

Daha belalıdır kendisinden!

Onunla ben aynı gün doğmuş iki aslanız:

İlk doğan benim, daha yamanım ondan

Çıkacak evinden Caesar.

(II.ii. 52-57)

Kibirli söylemine karşın dost saydığı kişilere, Brutus ile Antonius'a sevecenlikle yaklaştığına tanık oluruz. Sezar'ın. Dostluğu sıcak, güler yüzlü ve cömerttir. Son kez Kapitol'e doğru yola çıkmadan önce, kendisine refakat etmek için evine gelenlere (aralarında suikastçılar da vardır) gösterdiği nezaket ve misafirperverlik öyle içtendir ki Brutus'un son anda yüreği burkulur. Sezar'ın Plutarkos'ta yer almayan, bütünüyle Shakespeare tarafından kurgulanan özel yaşamı ise politik arenadaki görkemine taban tabana zıt bir biçimde, oldukça sıradandır: Decius çıkıp gelmese, karsının ısrarına dayanamayan pek çok koca gibi da Calpurnia'nın sözünü dinleyip evde kalmaya razı olacaktır. Çocukları olmamasına üzülür. Sezar'a göre kusur kendisinde değil, eşindedir. Karısının kısırlığına çare bulmak için batıl inançlardan medet umarken. Onu herkesin önünde mahcup ettiğinin farkına bile varmaz. Nihayet kendisini sabit kuzey yıldızıyla kıyaslayan ve üçüncü tekil şahısla ifade eden Sezar'ın aslında sağlık sorunları vardır. Hepimizin bildiği sara hastalığına ek olarak bir kulağı da sağırdır. Shakspeare oyuna tüm bu ayrıntıları katarak ölümsüz Sezar'la fani Sezar'ı bütünleştirir. Ortaya çıkan sonuç, Jül Sezar'ın "İnsan" olarak portresidir. Yazar, Brutus'u da hem kamusal platformda hem özel yaşamında tanıma fırsatı verir bize. İyi bir eş olan Brutus, Portia ile karşılıklı sevgi ve saygıya dayalı bir evlilik sürdürmektedir. Portia sıradan bir eş değil, gerek ailesi ve yetişme tarzı, gerekse entelektüel kapasitesi ve Romalılık erdemleri açısından seçkin bir kadındır.

Brutus'un yumuşak ve nazik yn eşiyle olduğu gibi genç hizmetkarı Lucius'a davranışında da kendini belli eder. Soylu bir aileye mensup olan Brutus cumhuriyeti kuran atalarından kalan saygın bir ad taşımasının yanı sıra, kendi kişiiliğiyle de senatör meslektaşlarının saygısını kazanmıştır. Romalılara has erdemlere sahip olmaktan gurur duyar. Cumhuriyet ilkeleri arasında eşitliğin yer almadığı Roma'da, yüksek sınıfa özgü, Roma halkını kapsamayan bir değerler sistemidir. Ve Brutus'un Romalılık bilinci öyle bir düzeydedir ki A.R.Humpherys'in de vurguladığı gibi, kendini Roma'yla adeta özdeş sayar. Sezar'ı öldürmek için bir araya gelen komplocular onun bu yönüne seslenip vatanseverlik adına kendilerine katılmasını isterler. Brutus da fazla tereddüt etmeden Roma'nın iyiliği için Sezar'ın ölmesi gerektiğine ikna eder kendini. Cassius'un Sezar'ı devirme fikrini üstü kapalı bir biçimde gündeme getirmesiyle Brutus'un "lmesi gerekir, başka yolu yok" demesi arasında geçen süre dikkat çekecek kadar kısadır. Ancak Sezar Brutus'un en yakın dostlarından biridir ve ikisi arasında karşılıklı sevgi söz konusudur. Üstelik komplonun gerektirdiği gizlilik ve riyakarlık Romalılık erdemlerine ters düşer. Komplocular gecenin geç bir saatinde yüzlerini gizleyerek kapısını aldıklarında Brutus fevkalade huzursuzdur.

Başkaldıranlar geldi, Ey kanlı tasarı!

Gece, bütün kötülükler kol gezerken bile

Göstermekten utanıyor musun

Ölüm yüklü kaşını gözünü? Ya gündüz,

Gündüz nerde bulacaksın yleyse

Canavar suratını

Saklayacak kadar karanlık bir mağaza

Güler yüz, tatlı sözler arkasına ;

Yoksa en derin gayya kuyuları bile

Saklayamaz seni kuşkunun gözlerinden

(II.i. 83-93)

Romalılara özgü erdemler onur, cesaret, itidal, adalet ve metanetin yanı sıra tabi dürüstlüğü de kapsar. Oysa Brutus görüldüğü gibi olmamak ve olduğu gibi görünmemek durumuna düşmüştür. Cinayetin gerçekleştirilmenin yolu rol yapmaktan geçer:

Değerli dostlarım, rahat, güler yüzlü olun;

Gözlerinizden okunmasın kurduklarınız.

Tiyatro oyuncularını gibi Roma'mızın

Sürçmeden, renk vermeden oynayalım rolümüzü.

(II.i. 250-254)

Shakespeare'in vazgeçilmez temalarından görüntü ile gerçek arasındaki ilişki bu oyunda önemli bir yer tutar. Roma kültüründe onurlu bir imaj ve başkalarının kişiyi nasıl gördüğü son derece önemli sayıldığından, Brutus, suikastı halkın gözünde meşru kılmak için katil değil kurtarıcı olduğu görüntüsünü vermelerinin şart olduğunu düşünmektedir. Brutus amacının Sezar'ın kanını akıtmak değil, Sezar'ın kişiliğinde somutlaşan Sezarlık ruhunu ortadan kaldırmak olduğunu söyler. Bunda da samimidir. Ne yazık ki Sezar'ın ruhunu öldürmek için Sezar'ın kendisini öldürmekten başka çare yoktur:

Ah ne olurdu, Casear'ın canına kıymadan

Casear'ın düşüncesini alaşağı edebilseydik!

Ama ne yazık ki,

Kanı akması gerek Casear'ın.

(II.i. 185-188)

2.4 ESERİN FABELİ

Sezar'ın gücünden korkan Brutus ve arkadaşları onu öldürmek için plan yapıyorlar. Ve bir gece vakti öldürüyorlar. Halkın gazabına uğramamak için Sezar'ı gelecekte zülm edeceği için öldürmek zorunda kaldıklarını söylerler. Olayı öğrenen Antonius ise Sezar'ın en yakın dostudur ve ölümünde sorumlu olan herkesten nefret etmektedir. Ve Sezar'ın Öcünü almak için uygun zamanı bekler. İç savaş başlar. Brutus ve Sezar'ın ölümünden sorumlu olanlar iç savaşta mağlup olurlar. Brutus kendini öldürür.ve Sezar'ın yerine de Octavius geçer.

1.5 ESERİN İDEASI

Haksızlık er geç cezasını bulur.

1.6 ESERİN TÜRÜ

Tragedya

1.7 ESERİN TEMASI

İktidar ve Güç

1.8 ESERİN ANA ÇATIŞMASI

Ahlaki değerler ve İktidar hırsı

3. KONSTANTIN STANISLAVSKI

Konstantin Sergeyevic Alekseyev Stanislavski (Rusça: Константин Сергеевич Станиславский; 5 Ocak 1863 – 7 Ağustos 1938) Rus tiyatro oyuncusu, yönetmen.1877'de amatör olarak oyunculuğa başladı. F. P. Komisarjevski'nin yönetimi altında vodvillerde, operetlerde, dramlarda ve komedilerde oynadı. 1898 yılında Vladimir İvanoviç Nemiroviç-Dançenko ile birlikte "Moskova Sanat Topluluğu" nu kurdu. Çehov'un yapıtlarını sahneleyerek büyük ün kazandı. 1938 yılında hayata gözlerini kapadı. Büyük Rus devrimi ve öncesi önemli bir tiyatro yönetmenidir. Devrimden önce gerçekçilik akımını benimseyip, daha sonra Toplumcu gerçekçi akıma yönelmiştir. Sanat Yaşamım adlı kitabında anılarını anlatır.Nemirovic Dancenکو ile birlikte kurdukları "Moskova Sanat Tiyatrosu"; Rus tiyatrosunun bir adım öne çıkmasını sağlar. Psiko-realist oyunculuk kavramını ortaya atan ilk kişidir. Çehov'un oyunlarını klasik tarzların dışına çıkararak yönetti. Doğu tiyatrosunun gösterişinden etkilenen Bertolt Brecht'in oyunculuk yöntemi üzerine Epik Tiyatroyu geliştirdiği bilinir.

Stanislavski oyunculuğu, Hugo ve Goethe sahnelerinden miras kalan melodram oyunculuğuna tepki olarak başlar. Rolünü kostümünü giyer gibi giyen oyuncuyu yadsır. Oyuncusundan oynadığı rolü kendi özünden çıkarmasını ister. "Rolü, ona eş olan duyguları yaşayarak oynamalısınız ve her defasında bu duyguları yaratma sürecini yinelemelisiniz. " Stanislavski, yeni sahne biçeminde oyuncuya izleyicinin varlığını unutmayı, canlandırdığı role yoğunlaşmayı ve rolünü eylem birimlerine bölerek her birini bir yüklemle ifade etmeyi öğütüyordu. Oyuncudan, oyunda yazılı olmayanlardan bir alt metin yaratarak rolünün varlık temeli olan bir duygu-düşünce dünyası oluşturması isteniyordu. Oyuncu rolünü rastlantısal esinlerle değil, provalar sırasında uyarılan, saptanan ve yaratma anında "duygu belleği" sayesinde yinelenen bir dizi esinle biçimlendirmesi gerektiğini söylüyordu. Stanislavski'nin oyunculuk yönteminin çekirdek kavramını oluşturan "duygu belleği" Fransız Psikoloğu Ribot (Duyguların Psikolojisi adlı yapıt) tarafından ortaya atılmış bir kavramdır. Freud ile de şu noktada birleşirler:

“Bizim yüzeysel toplumsal işlemlerimizin altında bir bilinçaltı yaşamı mevcuttur. Bu, bizim yüzeydeki eylemlerimizden ya da tiyatro diliyle “metin” den daha gerçektir.

Her iki yöntem, geçmişteki olayın şimdi duyular yoluyla yeniden yaşanmasının şimdi için de aynı sonucu vereceğini var sayar. Freud için sonuç tedavidir; geçmişteki darbenin bilincine varma özneyi şimdiki korkusundan kurtarır ve ideal olan tedavi bu arınmadır. Stanislavski'nin duygusal bellek yönteminde ise oyuncunun kendi duygularını tekrar yaşaması ile seyirci oyuncunun canlandırdığı karakterin üstlendiği aksiyonla duygudaşlık kurar. Sonuç oyuncu için kendi geçmişinin kabulü, seyirci için oyun karakterinin geçmişinin kabulüdür. Dolayısıyla, oyuncunun rolüne hazırlanırken başvuracağı, bir zamanlar kendi yaşamış olduklarından oluşan bir kaynaktır. Ama oyuncu bundan aldığı duyuların yanı sıra rol kişinin çevresini, koşullarını çok iyi araştırmış olmalı, bunlara kendi yaratıcı imgelemine de eklemelidir. Stanislavski şöyle der: “Duyularımız üzerinde dolaysız olarak eylemde bulunamayız; ama, yaratıcı imgelemimizi gerekli bir yola doğru yönlendirebiliriz. İmgelem duygu belleğimizi harekete geçirir. ” Duygu belleğinin yanı sıra Stanislavski sisteminin önemli başka kavramları “ruhsal eylem” ile “üstün amaç ”tır. Oyuncu betimlemesi söz konusu olan role en somut verileri topladığı, yaşam öyküsünü ve koşullarını derlediği zaman o kişinin ruhuyla özdeşleşecek ve fiziksel eylem ortaya çıkacaktır. Ruhsal eylem'e koşut olarak üstün amaç ise bir sahnelemede var olması gerekli temel düşünceyi işaret eder. Buna göre tekil oyun öğeleri aralarında bütünleşmeli ve oyun sanatsal anlamda kapalı bir bütüne dönüşmelidir. Oyuncu sanat eserinin aktarıcısı değil, bütünleyici bir parçasıdır. Zamanla oyuncu değişirken sanat eseri de değişir. Onun için sanat bir nesneden çok bir süreçtir. Oyunculuk sistemi oyuncuyu ve onun arkasındaki insanı yeniden oluşturmayı hedeflemiştir. Oyuncu rolünü yaşarken bazı hünerlere gereksinir: Oyuncu herkesin gözü önünde yalnızlığı yaşayabilmeliydi. Seyircinin onu seyrettiğini unutacak ve oynadığı karakteri çeviren küçük bir çember üzerinde bütün dikkatini yoğunlaştıracak ve aksiyonları sokarak çemberi genişletecekti (dikkat çemberleri). Oyuncu rolünü aksiyon birimlerine bölmeliydi. Bu her birimde karakterlerin hedefini ifade edebilecek aktif bir fiili, mastar halinde söylemeliydi. Oyuncu karakterin ifade edilmemiş düşüncelerini alt metinde keşfetmeliydi.

Alt metin, metne hayat ve varoluşa bir temel veriyordu. Bu nedenle alt metni yorumlayan ve yaratan oyuncu, yalnız başkasının sanatını betimleyen bir teknisyen olmadığını kendisinin bir sanatçı, işinin de -yaratmak olduğu için- bir sanat olduğunu ortaya koymuştur. Stanislavski'nin tiyatro reformlarının özü oyunculuk sanatının psikolojik cephesiyle ilgili devrimci düşüncelerindedir. Bu düşünceler tiyatro eğilimine aktarılmıştır. Ampirizm ve öznelciliği oyunculuktan atmış, sahne sanatını yöneten nesnel yasalara dayalı bir eğitimi öngörmüştür. Stanislavski oyunculğu yüce, soylu bir etkinlik olarak tutkuyla savunan ilk kişidir. Ona göre oyunculuk oyuncuyu kişi olarak değiştirdiği gibi, seyirciyi de etkileme gücüne sahip olan bir misyon ve hayat rolüdür.

4.AKTÖRÜN ROL ÜZERİNDEKİ ÇALIŞMASI

4.1 ROLÜN İSTEĞİ VE ÜSTÜN AMACI

Roma'yı tek başına yönetmek

4.2 KARAKTERİN İNCELENMESİ

4.2.1 Marcus Antonius

Sezar'ın en ordu komutanı ve en yakın dostlarından birisi

4.3 ANTONIUS KARAKTERİNİN ÖZ GEÇMİŞİ

ANTONIUS, Marcus (M. Ö. 83-30) Eski Romalı komutanlardandır. Anne tarafından Julius Caesar ile akraba olur. M. Ö. 58 yılında öğrenim için Hellas'a gitti, sonra da Suriye ve Mısır'da askerlik görevlerinde bulundu. M. Ö. 54 yılında Caesar ile birlikte Gallia'da savaştı, Romalı komutan sonra da onun yardımı Marcus Antonius ile bazı önemli memurluklarda bulundu. Caesar, İspanya'da Pompeius taraftarları ile savaşırken Antonius da İtalya Genel Komutanlığı vazifesini gördü.

M. Ö. 44 yılında Caesar ile birlikte konsül olan Antonius, aynı yılın mart ayında, Caesar'ın öldürülmesi üzerine, Caesar'ın hazinesini, evrakını ele geçirerek Roma'ya tek başına hükmetmek istedi. Bu arada, Caesar'ın katillerine karşı halkı kışkırtmaya başladı, bir yandan da katillerden biri olan Brutus'u elindeki Gallia Cisalpina eyaletini kendisine vermeye zorladı. Alamayanca ona karşı savaş açtı. Bu sırada Caesar'ın mirascısı ve manevi evladı Octavianus İtalya'ya gelerek Antonius'a karşı çıktı.

Octavianus, Senato'nun ve bu arada Cicero'nun yardımıyla, Antonius'un bütün eski askerlerini toplamaya muvaffak oldu. Vatan haini olarak ilan edilen Antonius'a karşı bir de sefer açıldı. Antonius önceleri Octavianus'a pek önem vermiyerek sadece Brutus'la uğraştığından Mutina'da yenilerek kaçtı (M. Ö. 43). Fakat Lepidus ile birleşerek tekrar Roma'ya doğru yürüdü. Bu durum karşısında Octavianus, Antonius ve Lepidus'la anlaşmak zorunda kaldı. Neticede üçü birden Bononia'da buluşarak ikinci Üçler Birliği'ni kurdular. Beş yıl müddetle yürürlükte kalan bu anlaşmaya göre, İmparatorluğu üçü aralarında bölüştüler. Antonius'un payına Gallia düştü

4.4 ANTONIUSUN HALKA SESLENİŞİ

Antonius, Sezar'ın suikast sonucu öldürülmesinden sonra çok öfkelenmişti. Fakat fevri davranmaması gerektiğinin farkındaydı. Sezar'ın haksız yere öldürüldüğünü biliyordu fakat şimdi Sezar'ı öldürenler halkı da yanına alarak güçlü duruma geçmişti. Sezar'ın intikamını almak için ilk etapta Brutus ve diğerlerine onların yanında olduğunu göstermeli, onların güvenini kazandıktan sonra da halk bu ölümün haksız olduğunu anlatarak halkıda yanına alması gerekiyordu. Çünkü Roma halkı gücün elde edilmesi için en önemli unsurdu. Nihayet Antonius Brutus ve diğerlerinin de izniyle Sezar'ın cenazesinde bir konuşma yapar ve halkın Sezar'a karşı olan düşüncelerini bu konuşma ile değiştirir.

Dostlar, Romalılar, vatandaşlar, beni dinleyin: Ben Sezar'ı gömmeye geldim, övmeye değil. İnsanların yaptıkları fenalıklar arkalarından yaşar, iyilikler çok zaman kemikleriyle beraber gömülür; haydi Sezar'ınkiler de öyle olsun. Asil Brutus size Sezar'ın haris olduğunu söyledi; eğer böyleyse, bu ağır bir suç. Sezar da onu pek ağır ödedi. Şimdi burada Brutus'la diğerlerinin izinleriyle, çünkü Brutus şeref sahibi bir zattır; zaten hepsi, hepsi şerefli kimselerdir, evet müsaadeleriyle burada Sezar'ın cenazesinde söz söylemeye geldim. O benim dostumdu, bana karşı vefalı ve dürüsttü; lakin Brutus haris olduğunu söylüyor ve Brutus şerefli bir zattır. Sezar Roma'ya birçok esir getirdi, devlet hazinelerini bunların kurtuluş akçeleri doldurmuştu. Acaba Sezar'da hırs diye görülen bu muymuş? Fakirler ne zaman ağlasa, Sezar'ın gözleri yaşarır; hırs daha sert bir kumaştan olsa gerek. Fakat gene Brutus onun için haristi diyor; Brutus da şerefli bir adamdır. Siz hep gördünüz, Luperkalya yortusunda ben kendisine üç defa kırallık tacı sundum, üç defasında da reddetti; hırs bu muymuş? Gene Brutus, haristi diyor. Ve şüphesiz kendisi şerefli bir adamdır.

Ben Brutus'un dediklerini çürütmek için söz söylemiyorum, buraya bildiklerimi söylemeye geldim. Bir zamanlar siz onu hep severdiniz, bu sebepsiz değildi; öyleyse sizi ona yas tutmaktan alıkoyan nedir? Ey izan! Sen hoyrat hayvanlara sığınmışsın, insanlar da muhakemelerini kaybetmiş. Beni affedin. Kalbim tabutun içinde, şurda, Sezar'ın yanında, tekrar bana gelinceye kadar beklemeli.

5. SONUÇ

Bu çalışma ile Antonius karakterini Stanislavski yöntemi ile inceledik. Bu yöntem sayesinde karakterin tüm detaylarını ortaya koyduk bunun yanı sıra dönemi , dönemin koşullarını oyunun diğer karakterlerinin oyuna etkilerini de incelemiş olduk. Stanislavski yönteminde temelinde “ Eğer ben bu kişinin (oyun kişisi) yerinde olsaydım , ne yapardım ? ” ım cevaplarını çok soru sorarak bulmak yatmaktadır. Ve gerekli tüm duyguları “coşku belleği” inden hatırlama yöntemiyle çıkartarak eyleme dökmek.

KAYNAKÇA

Kitaplar

Shakspere,W,2010, *Julius Caesar*, 3.Basım, İstanbul, İş Bankası Kültür Yayınları
Nutku,Ö, 2000,*Dünya Tiyatro Tarihi Cilt 1*, 3 Baskı, İstanbul, Mitos Boyut Yayınları
Stanislavski,K, 2011, *Bir Karakter Yaratmak*, Çeviren :Taşer,S, 1. Basım, İstanbul,
Agora kitaplığı